

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

เรื่อง

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเพื่อวางแผนก่อนวัยเกษียณอายุ ของเจ้าหน้าที่สำนักงาน
พิพิธภัณฑสถานพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

โดย

นางสาวคณินิจ พลคำมาก

สำนักงานพิพิธภัณฑสถานพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

ปีงบประมาณ 2565

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

เรื่อง

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเพื่อวางแผนก่อนวัยเกษียณอายุ ของเจ้าหน้าที่สำนักงาน
พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

โดย

นางสาวคณินิจ พลคำมาก

สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

ปีงบประมาณ 2565

สารบัญ

รายการ	หน้า
สารบัญ	a
สารบัญตาราง	b
สารบัญภาพ	c
บทคัดย่อ	3
บทที่ 1 บทนำ	4
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	4
1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	5
1.3 ขอบเขตของงานวิจัย	5
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7-9
บทที่ 3 วิธีการวิจัย/กระบวนการวิจัย	12
บทที่ 4	
บทที่ 5	
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	

สารบัญภาพ

รายการ

หน้า

- ภาพที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ
- ภาพที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ
- ภาพที่ 3 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามช่วงอายุ
- ภาพที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา
- ภาพที่ 5 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ

สารบัญตาราง

รายการ	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงจำนวนผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการ องค์ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเกษตร	
ตารางที่ 2 แสดงจำนวนผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการ องค์ความรู้ด้านน้ำ	
ตารางที่ 3 แสดงจำนวนผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการ องค์ความรู้ด้านดิน	
ตารางที่ 4 แสดงจำนวนผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการ องค์ความรู้ด้านพืช	
ตารางที่ 5 แสดงจำนวนผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการ องค์ความรู้ด้านปศุสัตว์	
ตารางที่ 6 แสดงจำนวนผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการ องค์ความรู้ภูมิปัญญาปราชญ์ชาวบ้าน	
ตารางที่ 7 แสดงจำนวนผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการ องค์ความรู้ด้านนวัตกรรมเกษตร	
ตารางที่ 8 แสดงจำนวนผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการ องค์ความรู้ด้านประมง	

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเพื่อวางแผนก่อนวัยเกษียณอายุ ของเจ้าหน้าที่สำนักงาน พิพิธภัณฑสถานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

คณิงนิจ พลคำมาก

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรม และปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเงิน เพื่อเตรียมความพร้อมสู่วัยเกษียณของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) จำนวน 72 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และสถิติทดสอบสมมติฐาน วิเคราะห์ ด้วยสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ Chi-Square Test ที่ค่านัยสำคัญที่ 0.05 ผลการวิจัยพบว่าลักษณะประชากรศาสตร์ผู้ตอบแบบสอบถาม มีส่วนใหญเป็นเพศหญิง จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 54.17 และเพศชาย มีจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 45.83 สัดส่วนใกล้เคียงกัน เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีอายุ 31-41 ปี จำนวน 38 คน การศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 59 คน ระดับปฏิบัติการระดับต้น จำนวน 47 คน รายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วงระหว่าง 20,000 ถึง 30,000 บาท จำนวน 32 คน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 20,001 ขึ้นไป จำนวน 39 คน

ลักษณะประชากรศาสตร์พบว่า เพศที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการออมที่แตกต่างกัน ของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) พฤติกรรมทางการเงิน ผลการศึกษาพบว่าเจ้าหน้าที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในการคำนึงถึงค่าใช้จ่ายในวันนี้ วันพรุ่งนี้ค่อยคิดทีหลังอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ มีการคำนึงถึงค่าใช้จ่ายและความพอเพียงในการใช้จ่ายเงินทุกครั้ง สอดคล้องกับพฤติกรรมการออมที่มีความสุขในการใช้เงิน มากกว่าเก็บออมเพื่ออนาคตอยู่ในระดับน้อยที่สุด ส่งผลให้การชำระค่าใช้จ่าย เช่น บัตรเครดิต ตรงเวลาเสมอและการอยู่ในระดับที่มาก และมีการตั้งเป้าหมายด้านการเงินในระยะยาว และพยายามทำตามเป้าหมายเงินเป็นสิ่งที่มิใช่ใช้จ่ายอยู่ในระดับที่มากเช่นกัน และเจ้าหน้าที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความถี่ในการออมมากกว่า 4 ครั้งขึ้นไป จำนวน 48 คน เจ้าหน้าที่ที่มีจำนวนเงินออมเฉลี่ยต่อเดือน 1,000 – 3,000 บาท จำนวน 28 คน

พฤติกรรมการเงิน ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับอัตราการจ่ายผลตอบแทนอยู่ในระดับมาก และคำนึงถึงและสิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากการออมเช่น การลดหย่อนภาษี ประกันชีวิตอยู่ในระดับที่มาก ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับอัตราเงินเฟ้ออยู่ในระดับมาก สภาวะโรคโควิดอยู่ในระดับมาก ความผันผวนทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก

ปัจจัยด้านทัศนคติในการออม ผลการศึกษาพบว่า เห็นด้วยกับการออมเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉิน เช่น ค่ารักษาพยาบาลอยู่ในระดับมากที่สุด คิดว่าการออมเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับเกษียณอายุอยู่ในระดับมากที่สุด เช่นกัน

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์การออมของคนไทยพบว่า ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ณ ปี 2562 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่าจากจำนวนครัวเรือนไทยกว่า 22 ล้าน ครัวเรือน มีครัวเรือนที่มีการออมร้อยละ 72.2 เพิ่มขึ้นจากการสำรวจในปี 2560 ที่มีเพียงร้อยละ 71.6 สอดคล้องกับข้อมูลจากธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ที่ชี้ว่าคนไทย สามารถเข้าถึงบริการเงินฝากของสถาบันการเงินได้เป็นเทียบเท่ากับประเทศพัฒนาแล้วและสัดส่วน ของครัวเรือนไทยที่มีบัญชีเงินฝากกับสถาบันการเงินเพิ่มสูงขึ้นทุกปี ทั้งนี้ แม้สัดส่วนของครัวเรือนที่มีการเก็บออมเพิ่มขึ้น แต่หากพิจารณาสัดส่วนการออมต่อรายได้ของครัวเรือนไทยนั้นไม่ได้เพิ่มขึ้นตาม โดยอยู่ที่ประมาณร้อยละ 22 ในปี 2560 และปี 2562 ซึ่งอาจมีสาเหตุจากหลายปัจจัย เช่น ปัญหาค่าครองชีพสูง หรืออาชีพที่ยังไม่มั่นคงพอที่จะวางแผนการออม และภาวะหนี้ครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูงซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการออมของครัวเรือน (ธนันธร มหาพร ประจักษ์, 2563) คนไทยร้อยละ 20 มีเงินออมไม่เกิน 1 เดือน ร้อยละ 45 ไม่เกิน 3 เดือน และร้อยละ 34 มีเงินออมถึง 6 เดือน ดังนั้นหากต้องตกงานจากวิกฤติที่ไม่คาดฝัน เช่น การระบาดของไวรัสโคโรนา-19 เมื่อพิจารณาจากคนไทย 38 ล้านคนที่มีงานทำ จะมีอยู่ 8 ล้านคนที่มีความเสี่ยงสูง เพราะไม่สามารถ ประคองชีวิตได้เกิน 1 เดือน ในทางกลับกัน มีคนไทย 13 ล้านคน ที่มีเงินออมพอประคองชีวิตตนเอง และครอบครัวได้นานถึง 6 เดือนหรือมากกว่า ทั้งนี้ หลังการระบาดของไวรัสโคโรนา-19 เชื่อว่าผู้คน จะลดการใช้จ่ายลงและหันมาออมเงินกันมากขึ้น ถึงกระนั้นรูปแบบของการออมคงเป็นการฝากธนาคารเป็นหลัก ส่วนการลงทุนในหุ้น กองทุนและอสังหาริมทรัพย์ น่าจะมีไม่มากนักจนกว่า สถานการณ์จะกลับสู่ภาวะปกติ อีกทั้งธนาคารก็ไม่ได้ลดดอกเบี้ยเงินฝากรายย่อย มีเพียงการลด ดอกเบี้ยในกรณีสถานประกอบการเท่านั้น (นริศ สถาผลเดชา, 2563)

ปัญหาที่เกิดจากการเข้าสู่สังคมสูงวัย (aged society) ประเทศไทยจะเข้าสู่ “สังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์” โดยจะมีสัดส่วนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป ในอัตราร้อยละ 20 ของจำนวนประชากรทั้งหมด และคาดว่าในปี 2576 สำหรับปัญหาในระดับประเทศ จะทำให้ประชากรวัยแรงงานมีแรงกดดันด้านการสร้างผลิตภาพให้ประเทศมากขึ้น ประเทศจะขาดแคลนแรงงาน รวมไปถึงทำให้เกิดวิกฤติการคลัง จากภาระรัฐบาลด้านสวัสดิการผู้สูงอายุ และการเก็บภาษีที่ลดลงด้วยดังนั้น เพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากภาวะสังคมสูงวัย จึงควรส่งเสริมให้ผู้สูงอายุและผู้ที่กำลังจะเข้าสู่วัยสูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี อีกทั้งส่งผลต่อทิศทางการบริโภค การค้า และการลงทุนที่ ลดลง และยังส่งผลต่อภาคการลงทุนอีกด้วย อีกทั้งพบว่า สัดส่วนหนี้ครัวเรือนมีจำนวนสูงขึ้น เนื่องจากผู้สูงอายุ ไม่มีระบบการวางแผนการออมที่ดี และยังส่งผลกระทบต่อเนื่องสู่ภาครัฐที่จำเป็นต้องจัดสรรงบประมาณ และงบประมาณประเทศด้านต่าง ๆ ที่มากขึ้น เพื่อเป็นการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับผู้สูงอายุทางการเงิน (Chaisong, 2017) ดังนั้น หากต้องการ ลดปัญหาดังกล่าว ประเทศไทยควรให้ความสำคัญกับ การส่งเสริมการออมและการจัดหาระบบสวัสดิการที่เหมาะสมและเพียงพอไว้รองรับสังคมผู้สูงอายุ และเป็นหลักประกันชีวิตสำหรับการเตรียมความพร้อมสำหรับวัยเกษียณด้านต่าง ๆ เนื่องจากในปัจจุบันการเตรียมความพร้อมทางการเงินสำหรับวัยเกษียณของวัยแรงงานยังมีน้อย เป็นผลมาจาก

การเริ่มเก็บเงินเข้าเกินไป การประเมินค่าใช้จ่ายที่ต่ำไป มีการออมเงินในจำนวนน้อย และความเข้าใจผิดเกี่ยวกับความเสี่ยงจากการลงทุน จากการกลัวความผันผวนจากการลงทุน และไม่ได้คำนึงถึง อัตราเงินเฟ้อ (Lertmongkol, 2017) ประกอบกับ ความเข้าใจผิดของประชาชนที่คิดว่าการออมเพื่อ วยเกษียณเป็นเรื่องสำหรับผู้สูงอายุเท่านั้น ทั้งที่จริงแล้ว ควรมีการวางแผนตั้งแต่เริ่มทำงาน (Financial Services User Protection Center, n.d.)

พฤติกรรมทางการออมหรือวินัยทางการเงินที่ดีจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการลดปัญหาหนี้ครัวเรือนของประเทศไทย เช่น ถ้าครัวเรือนมีเงินออมต่อเดือนน้อย จะทำให้เงินออมสะสมต่ำ ซึ่งไม่เพียงพอจ่ายค่าใช้จ่ายชำระในการซื้อสินค้าทั้งหมด ทำให้เกิดการผ่อนชำระระยะยาว เกิดหนี้สูงและมีระยะเวลานาน หรือในกรณีที่จำเป็นต้องมีการผ่อนชำระเช่นการซื้อบ้าน เงินออมที่มีน้อยจะทำให้เลือกผ่อนชำระหนี้ต่อเดือนต่ำ ภาระหนี้ก็จะสูงและมีระยะเวลาที่ยาวนานเช่นกัน สำหรับค่าใช้จ่ายสำคัญตามช่วงอายุ เช่น ใช้หนี้การศึกษา ซื้อบ้าน แต่งงาน เริ่มชีวิตครอบครัว เป็นต้น การออมเป็นแหล่งสำคัญของการลงทุนเพื่อพัฒนาสร้างความเจริญเติบโตและความมั่นคงให้กับเศรษฐกิจและสังคม ระบบการออมยังเป็นการคุ้มครองทางสังคมซึ่งหมายถึงการออมเพื่อการเกษียณอายุ เพื่อระบบบำนาญบำนาญ หรือเพื่อการชราภาพ การวางแผนทางการเงินจึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยเตรียมความพร้อม และนำชีวิตไปสู่ความมั่นคง ทางการเงิน ซึ่งควรเริ่มจากการปลูกฝังนิสัยการออม และการใช้เงินอย่างสมเหตุสมผล แม้กระทั่งเมื่อเกษียณอายุ ก็ยังต้องวางแผนทางการเงิน เพราะเป็นวัยที่มีรายได้ลดลง แต่ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ยังคงอยู่ หรืออาจสูงขึ้นในบางหมวด เช่น การรักษาพยาบาล ซึ่งหากไม่มีการวางแผนที่ดีอาจก่อให้เกิดปัญหาได้ (อิพาร์ตน์ อำนวยพร, 2562) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการออมเงินและใช้ข้อมูลของการวิจัยเป็นแนวทางการสร้างนิสัยการออมแต่เนิ่น ๆ ทำให้สามารถ สะสมเงินออมเพื่อวัยเกษียณได้อย่างเหมาะสม

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ ของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)” เพื่อใช้ผลการวิจัยเป็นข้อมูลพื้นฐานในการนำไป สู่การรณรงค์การวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของเจ้าหน้าที่ พกฉ. ซึ่งจะช่วยลดปัญหาทางการเงิน และผลจากการศึกษาเพื่อเป็นประโยชน์เป็นแนวทางในการวางแผนนโยบาย ส่งเสริมการออมเงินของ ผู้เกษียณอายุต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

เพื่อศึกษาพฤติกรรม และปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเงิน เพื่อเตรียมความพร้อมสู่วัยเกษียณของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 กลุ่มประชากร เจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ทั้งหมด ประจำปี 2565 ประกอบด้วย ผู้บริหารระดับ ผอ. สำนัก จำนวน 5 คน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการระดับสูง จำนวน 20 คน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการระดับต้น จำนวน 47 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 72 คน

1.3.2 พื้นที่พิพิธภัณฑสถานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

1.3.3 ระยะเวลาในการศึกษา (เดือนมกราคม - เดือนกรกฎาคม 2565)

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 แนวทางในการกำหนดนโยบาย ด้านการออมเงินเพื่อวางแผนก่อนวัยเกษียณอายุ ของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

1.4.2 ทราบถึงระดับทักษะทางการเงินของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปกำหนดแนวทางเพื่อเพิ่มทักษะความรู้ความเข้าใจด้านการเงิน ให้แก่เจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เกตุมนี พลัสนิล (2563) ศึกษาเรื่องการยอมรับความเสี่ยง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเงินส่วนบุคคลและพฤติกรรม การออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตจังหวัดปทุมธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการยอมรับความเสี่ยงและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเงินส่วนบุคคลของ พนักงานบริษัทเอกชนในเขตจังหวัดปทุมธานี เพื่อศึกษาความแตกต่างของพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงาน บริษัทเอกชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับความเสี่ยงกับพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชน โดยมีวิธีการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างพนักงานประจำที่ทำงานในบริษัทเอกชนในเขตจังหวัดปทุมธานี จำนวน 400 คน โดยมีตัวแปรคือปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเงินส่วนบุคคล ปัจจัยพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุ และปัจจัยการยอมรับความเสี่ยงของบุคคล พบว่ามีการออมเงินเพื่อการเกษียณอายุ 11-15 ครั้งต่อปี ออมเงินเฉลี่ยน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2,000 บาทต่อเดือน พนักงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุแตกต่างกัน โดยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเงินส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุ และส่วนการยอมรับความเสี่ยงไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุ

อุบลวรรณ ขุนทองและบุญธรรม ราชรักษ์ (2563) ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมเพื่อการวางแผนการเกษียณของกลุ่มประชาชนทั่วไป กับกลุ่มข้าราชการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมและรูปแบบการออมของกลุ่มประชาชนทั่วไปและกลุ่มข้าราชการ ใน กรุงเทพมหานคร และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการออมและรูปแบบระหว่างสองกลุ่ม โดยมีวิธีการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างประชาชนทั่วไป กับกลุ่มข้าราชการ จำนวน 600 คน กรุงเทพมหานคร โดยมีตัวแปรเป็นปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และพฤติกรรมการออมด้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันกลุ่มประชาชนทั่วไป ที่มีเงินออมส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีสถานภาพสมรส มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 4 คนขึ้นไป มีบุตรที่อยู่ในความดูแล 1 คน ซึ่งกลุ่มข้าราชการมีเงินออมส่วนใหญ่เป็นหญิง มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีสถานภาพสมรส ไม่มีบุตร มีบุคคลในครอบครัวที่อยู่ในความรับผิดชอบ 4 คนขึ้นไป แต่รายได้ต่อเดือนและค่าใช้จ่ายต่อเดือนเฉลี่ย 30,001 บาทขึ้นไปซึ่งไม่แตกต่างจากกลุ่มข้าราชการ ส่วนด้านพฤติกรรมการออม พบว่า ความแตกต่างของอาชีพทั้ง 2 กลุ่มคือกลุ่มประชาชนทั่วไป และกลุ่มข้าราชการ จะมีพฤติกรรมการเลือกออมเงินไม่แตกต่างกัน มีการออมในแต่ละเดือนแต่ไม่มีการตั้งวงเงินที่แน่นอน มีจำนวนเงินออมเฉลี่ยต่อเดือน 1,000-5,000 บาท ระยะเวลาในการเก็บออม 1-5 ปี ส่วนด้านการจัดสรรเงินออมในแต่ละเดือนส่วนใหญ่ทั้ง 2 กลุ่มจะมีการกำหนดเงินออมไว้แน่นอนในแต่ละเดือนส่วนใหญ่ฝากเงินกับสถาบันการเงิน แหล่งศึกษาข้อมูลการเก็บออมมาจากเพื่อน ญาติ คนในครอบครัวและมีแนวโน้มการออมในอนาคตเพิ่มขึ้นแต่มีวัตถุประสงค์หลักในการเก็บออมที่ต่างกัน คือกลุ่มข้าราชการจะมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน ส่วนกลุ่มประชาชนทั่วไปมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเป็นทุนการศึกษาของบุตรหลาน

กมลวณิช มีถาวรและสวรรยา ธรรมอภิพล (2564) ศึกษาเรื่องทักษะการออมและรูปแบบการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 และเพื่อศึกษารูปแบบการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 โดยมีวิธีการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการครูกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ในเขตพื้นที่อำเภอกำแพงแสน จำนวน 3 โรงเรียน โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา โรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน และโรงเรียนศาลาติ๊กวิทยา จำนวน 139 คน ซึ่งจะมีตัวแปรเกี่ยวกับทักษะการออม รูปแบบการออม ความรู้การออม พฤติกรรมการออม และทัศนคติการออม โดยใช้การวัดค่าด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 39-44 ปี อายุการทำงานระหว่าง 1-10 ปี สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 - 20,000 บาท จำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-5 คน เลือกรูปแบบการออมโดยนำเงินไปฝากธนาคารในสัดส่วนที่มากที่สุด เพื่อการออมเพื่อใช้หลังเกษียณ โดยเริ่มออมเงินตั้งแต่อายุ 21 - 30 ปี มีการออมเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 500-1,000 บาท จำนวนการออม 11-20 ครั้ง/ปี โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกออมกับธนาคารกรุงไทยมากที่สุด ด้านทักษะการออมพบว่า ความรู้ในการออม และพฤติกรรมการออมของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก ส่วนทัศนคติในการออมของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมากที่สุด

ธนาวุฒิ ธีรกีตกรและสมศรี เวินทอง (2563) ศึกษาเรื่องแนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงาน ของประชากรในภาคกลาง เพื่อศึกษาแนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงานของประชากรในภาคกลาง และเพื่อเปรียบเทียบแนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงานของประชากรในภาคกลาง จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และจำนวนสมาชิกในครอบครัว โดยมีวิธีการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ใช้ตัวแปรด้านเพศเป็นตัวแบ่งหน่วยการสุ่ม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อยู่ในช่วงอายุ 41-50 ปี สถานภาพสมรส วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และสมาชิกในครอบครัว 3-4 คน มีระดับความคิดเห็นต่อความสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงานของประชากรในภาคกลางอยู่ในระดับมาก เห็นได้จากด้านรูปแบบการออมเงินและด้านทัศนคติการออมเงินอยู่ในระดับปานกลาง ด้านความรู้ทางการเงิน อยู่ในระดับน้อย และผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง วุฒิการศึกษา มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตรงข้ามกับเพศ อายุ สถานภาพสมรส และจำนวนสมาชิกในครอบครัว พบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปฎิมากร ใจอ่อน (2564) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยแวดล้อมระดับมหภาค ทักษะทางการเงิน และการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่เป็นสาเหตุปัจจัยแห่งความสำเร็จในการออมเงินของ Gen Y เพื่อวัยเกษียณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จในการออมเงินของ Gen Y เพื่อวัยเกษียณ และเพื่อศึกษารูปแบบเชิงสมมติฐานของความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยแห่งความสำเร็จในการออมเงินของ Gen Y เพื่อวัยเกษียณ งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยแบบผสมผสาน จากกลุ่มตัวอย่างผู้ที่เกิดปี 2523 -2543 โดยการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม และเป็นผู้ที่มีสัญชาติไทยจำนวน 400 ราย โดยใช้วิธีวิเคราะห์ทางสถิติ เครื่องมือทางเทคนิคสถิติ Structural Equation Modeling (SEM) โดยมีปัจจัย ทั้งปัจจัยการจัดการการเงินส่วนบุคคล

แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านรายได้ ด้านรายจ่าย ด้านเงินออม และด้านการลงทุน, ปัจจัยแวดล้อมทางมหภาคซึ่งแบ่งเป็น 6 ด้านคือปัจจัยทางด้านการเมือง/นโยบายปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม/สังคม ปัจจัยทางด้านเทคโนโลยี ปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อมและปัจจัยด้านกฎหมาย, และปัจจัยด้านทักษะทางการเงิน แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และทัศนคติทางการเงิน พบว่า คนรุ่น Gen Y หากเป็นผู้ที่มีทักษะทางการเงินที่ดี มีความรู้ ความเข้าใจในทักษะการเงิน และกลุ่มคน Gen Y อยู่ในปัจจัยแวดล้อมทางมหภาคที่ดีแล้ว อีกทั้งมีความเข้าใจที่ครอบคลุมปัจจัยตามที่กล่าวข้างต้น ก็จะทำให้คนรุ่น Gen Y เกิด ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการออมเงินของ Gen Y เพื่อวัยเกษียณมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการออมเงิน เพื่อวัยเกษียณ ของ Gen Y

จากการรวบรวมข้อมูล พบว่า การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเพื่อวางแผนก่อนวัยเกษียณอายุของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ในสำนักงานยังไม่มีผู้ศึกษาเรื่องนี้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่เห็นถึงความสำคัญของการออม และมองเห็นปัจจัยทางสภาพแวดล้อม ในช่วงเศรษฐกิจถดถอย และสภาวะโรคระบาด ซึ่งจากศึกษาปัจจัยที่จะส่งผลต่อการดำเนินชีวิตในช่วงเกษียณอายุ ทั้งนี้ผู้วิจัย จึงได้ศึกษาเรื่องนี้เพื่อศึกษาพฤติกรรม และปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเงิน เพื่อเตรียมความพร้อมสู่วัยเกษียณของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

2.2 ความหมายของความต้องการ

การออม (Saving) ราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายของคำว่า ออม หมายถึง เก็บหอมรอมริบ เช่น ออมทรัพย์ ออมสิน เก็บรวบรวมไว้ที่ละเล็กละน้อย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554)

1. แนวคิดเกี่ยวกับการออมเพื่อการเกษียณอายุ

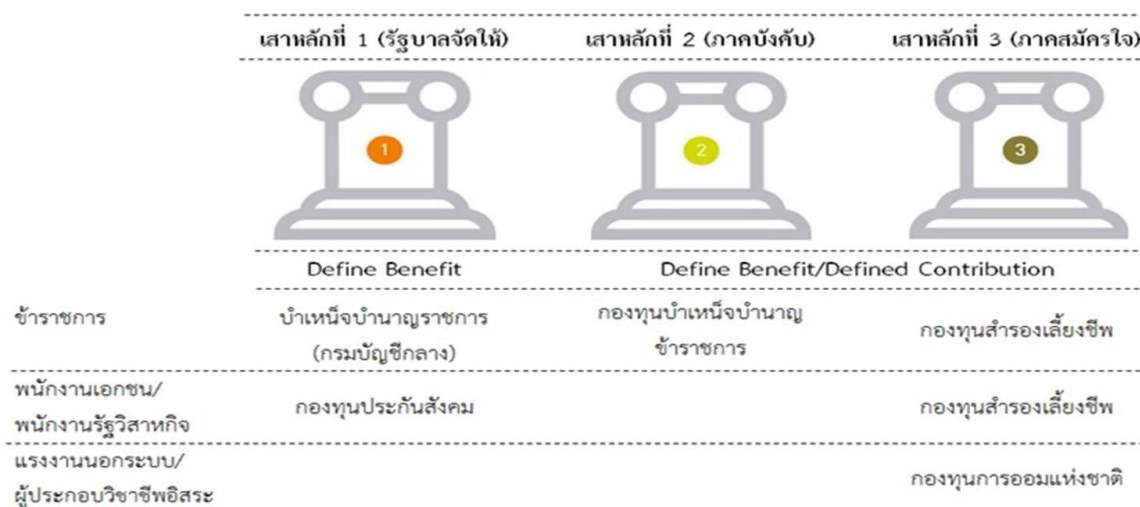
การวางแผนเพื่อเกษียณอายุมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อรักษาความเป็นอยู่ในช่วงชีวิตก่อนและหลังวัยเกษียณอายุ ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด 2) เพื่อการเกษียณอายุ ที่ดี และทำให้ทราบถึงความเพียงพอของรายได้ต่อ ค่าใช้จ่ายหลังวัยเกษียณ 3) เพื่อมีรายได้เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายหลังวัยเกษียณ 4) เพื่อให้ชีวิตหลังวัยเกษียณ สามารถพึ่งพาตนเองได้ 5) เพื่อการใช้ชีวิตในสังคมของผู้สูงอายุได้อย่าง มีคุณค่า (Nakseeluang, 2014) และมีวินัยในการใช้เงินและการออมที่ชัดเจน

2. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณ

พฤติกรรมที่เกิดขึ้นในลักษณะต่าง ๆ สามารถแบ่งได้ หลายประเภท ซึ่งพฤติกรรมทางการเงินจัดเป็นพฤติกรรม ภายนอก (overt) หมายถึง พฤติกรรมที่ปรากฏให้เห็นได้ โดยชัดเจน (Pinthapat, 1999, อ้างถึงใน วราลักษณ์ ลิ้มกาญจนาและคณะ, 2020) ซึ่งพฤติกรรมการออมเงินเพื่อวัยเกษียณ เป็นพฤติกรรม ที่ปรากฏชัดเจนผ่านทางการออมเงินในรูปแบบต่าง ๆ (Securities and Exchange Commission, 2006, อ้างถึงใน วราลักษณ์ ลิ้มกาญจนาและคณะ, 2020) ดังนี้ 1) กองทุน ประกันสังคม 2) กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ 3) กองทุนเพื่อการเลี้ยงชีพ 4) การประกันชีวิต 5) สถาบันการเงิน และ 6) กองทุนรวม ตลอดจนการจัดสรรสัดส่วนการออม ให้เหมาะสม และพฤติกรรมทางการเงินที่สอดคล้องกับการออมเงินเพื่อการเกษียณ โดยการประมาณค่าใช้จ่าย ต่อเดือน การกำหนดจำนวนปีที่คาดว่าจะมีชีวิตอยู่ การสำรวจเงินออมระยะยาวที่มีในปัจจุบัน การคำนวณ ความเพียงพอของเงินออม และการทบทวนแผนการเงิน อย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ ปัจจัยด้านเงินเพื่อถือ

เป็นปัจจัยที่ต้องคำนึงถึง เนื่องจากอัตราเงินเพื่อมีผลต่อมูลค่าของ เงินในอนาคต (The Stock Exchange of Thailand, 2015) นอกจากนี้ จุฑาธิปดิ์ ฤกษ์สันหัตต์ (2555) กล่าวว่า การออมทำให้ผู้ออมบรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้ ซึ่งการออม ถือเป็นปัจจัยสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมาย โดยทั่วไปการออมจะเกิดขึ้นต่อเมื่อบุคคลนั้นมีรายได้มากกว่ารายจ่าย หรือการลด รายจ่ายลง ซึ่งเงินออม เกิดจากรายได้ หักค่าใช้จ่าย ประเภทอุปโภค บริโภค และค่าใช้จ่ายอื่นๆ อีกทั้งการออมยังช่วยแก้ปัญหาความเดือดร้อนทางการเงิน ที่อาจเกิดขึ้นได้

สามเสาหลักของระบบเงินออมเพื่อวัยเกษียณ” (three pillars หรือ the multi pillar of old age security) ที่จะนำไปสู่ความมั่นคงทางสังคม เพื่อเป็น การรองรับภาระในอนาคตสำหรับผู้เกษียณอายุได้ ในระดับที่เหมาะสมและไม่เพิ่มภาระทางภาษีให้กับ ประชาชน ประกอบด้วย 1) เสาหลักต้นที่ 1 (pillar 1) คือ ระบบแบบบังคับ มีการกำหนดผลประโยชน์ ที่จะจ่ายแก่สมาชิกที่แน่นอน (defined benefit) เพื่อ เป็นหลักประกันในการชราภาพขั้นพื้นฐานของประเทศ 2) เสาหลักต้นที่ 2 (pillar 2) คือ ระบบเงินออม ภาคบังคับ (mandatory system) ที่รัฐบาลบังคับให้ออม ขณะทำงาน เพื่อเพิ่มหลักประกันในยามชรา มีเงินกองทุน เงินสะสมของสมาชิก และมีการสมทบจากนายจ้าง เข้าบัญชีกองทุนของแต่ละคน โดยเงินที่นำส่งเข้ากองทุน มีการกำหนดอัตราที่แน่นอน (defined contribution) เพื่อยกระดับรายได้ของผู้เกษียณให้สูงกว่าเส้น ความยากจน และมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นตามมาตรฐาน 3) เสาหลักต้นที่ 3 (pillar 3) คือ ระบบการออม ภาคสมัครใจ (voluntary system) ส่งเสริมโดยรัฐบาล มีการบริหารโดยภาคเอกชน มีเงินกองทุนและเงินสะสม ของสมาชิก ในจำนวนที่แน่นอน (defined contribution) เป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการออมเงินเพื่อใช้ในยามเกษียณ ทำให้มีเงินที่เพียงพอในการดำรงชีวิตในอนาคต ทั้งนี้ แต่ละเสาหลักมีรูปแบบการออมที่แตกต่างกัน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 สามเสาหลักของระบบการออมและรูปแบบการออมเงินเพื่อวัยเกษียณ

ที่มา: Government Pension Fund (2013)

Keynes (1936) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของบุคคลนั้น ซึ่งมีดังนี้

1. ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ เป็นตัวแปรที่กำหนดตัวแปร โดยตัวอย่างปัจจัย ในทางสังคมและปัจจัยทางเศรษฐกิจที่เชื่อว่ามีอิทธิพลต่อการออม อาทิเช่น จำนวนผู้มีเงินได้ในครัวเรือนเป้าหมายการออม รสนิยมในการบริโภค อายุ การศึกษา อาชีพ ขนาดของครอบครัว กรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดิน
2. ปัจจัยด้านสภาพคล่อง สภาพคล่องทางสังคมเศรษฐกิจเป็นตัวแปรที่กำหนดตัวหนึ่ง โดยตัวอย่างปัจจัยในทางสังคมและปัจจัยทางเศรษฐกิจที่เชื่อว่ามีอิทธิพลต่อการออม อาทิเช่น จำนวนผู้มีเงินได้ในครัวเรือนเป้าหมายการออม รสนิยมในการบริโภค อายุ การศึกษา อาชีพ
3. ปัจจัยการตัดสินใจ หมายถึงปัจจัยความเสี่ยงความพร้อมมองสถาบันการเงิน หมายถึงการให้ผลตอบแทนต่อการออม การโฆษณาและสิ่งจูงใจ แหล่งที่มาของรายได้แน่นอน แหล่งที่มาจากรายได้ไม่แน่นอน และปริมาณทรัพย์สินทางการเงินสุทธิของครัวเรือน
4. ปัจจัยทางผลตอบแทน อัตราผลตอบแทนเป็นเหตุผลหลักในการตัดสินใจเลือกรูปแบบการออม การออมที่ผลตอบแทนอย่างสม่ำเสมอมีผลต่อการตัดสินใจ การเตรียมความพร้อมสำหรับวัยเกษียณ

บทที่ 3

วิธีการ/กระบวนการดำเนินการวิจัย

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการสุ่มตัวอย่าง

3.1.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ข้อมูลตอบวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้มีทั้งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ข้อมูลปฐมภูมิ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยตรง จากเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) เพื่อนำข้อมูลไปสร้างแบบสอบถาม

ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นการรวบรวมข้อมูลที่มีการเก็บไว้แล้วจากงานวิจัย บทความ รวมทั้งจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (website) ที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปเพื่อศึกษาพฤติกรรม และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออารมณ์ เพื่อเตรียมความพร้อมสู่วัยเกษียณของเจ้าหน้าที่ พกฉ.

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการศึกษาค้างนี้ เจ้าหน้าที่ พกฉ ทั้งหมด ประจำปี 2565 ประกอบด้วยผู้บริหารระดับ ผอ. สำนัก จำนวน 5 คน เจ้าหน้าที่ระดับสูง จำนวน 20 คน และเจ้าหน้าที่ระดับต้น จำนวน 47 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 72 คนเนื่องจากทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน

3.2 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติเชิงบรรยาย เพื่อหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ข้อมูลทั่วไป แล้วสรุปภาพรวมเพื่อศึกษาพฤติกรรม และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออารมณ์ เพื่อเตรียมความพร้อมสู่วัยเกษียณของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในค้างนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน สถานภาพ ประกอบไปด้วยข้อคำถามทั้งหมด 7 ข้อ เป็นคำถามปลายปิดแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบได้เพียง 1 คำตอบ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมอารมณ์ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน และด้านพฤติกรรมทางการเงิน ประกอบไปด้วยข้อคำถามทั้งหมด 5 ข้อ เป็นคำถามในลักษณะประเมินความคิดเห็น 5 ระดับ โดยกำหนดให้ 5 = เห็นด้วยมากที่สุด, 4 = เห็นด้วยมาก, 3 = เห็นด้วยปานกลาง, 2 = เห็นด้วยน้อย และ 1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด และมีความถามเกี่ยวกับความถี่ในการอารมณ์ และ

จำนวนเงินออมเฉลี่ยต่อเดือน 2 ข้อ ซึ่งเป็นคำถามปลายปิดแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบได้เพียง 1 คำตอบ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการออม ประกอบไปด้วยข้อคำถามทั้งหมด 17 ข้อ เป็นคำถามในลักษณะประเมินความคิดเห็น 5 ระดับ โดยกำหนดให้ 5 = เห็นด้วยมากที่สุด, 4 = เห็นด้วยมาก, 3 = เห็นด้วยปานกลาง, 2 = เห็นด้วยน้อย และ 1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการออมเพื่อการเกษียณอายุเป็นคำถามปลายปิดแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ ข้อเสนอแนะเป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น

ผู้วิจัยได้แบ่งระดับความคิดเห็นของข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรออม และปัจจัยที่มีผลต่อการออมที่ส่งผลต่อการออมเพื่อวางแผนก่อนวัยเกษียณอายุ ของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ด้วยการหาความกว้างของอันตรภาคชั้น แบ่งความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ เพื่อใช้ในการตีความหมายของค่าเฉลี่ยที่ใช้ในการวิเคราะห์ในส่วนที่ 2 และ 3 โดยกำหนดคะแนนที่ 0.01 -1.80 น้อยที่สุด, 1.81 - 2.60 น้อย, 2.61 -3.40 ปานกลาง, 3.41 -4.20 มาก, และคะแนนที่ 4.21 -5.00 มากที่สุด

บทที่ 4 ผลการศึกษา

ผลการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเพื่อวางแผนก่อนวัยเกษียณอายุ ของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) โดยวิธีเก็บแบบสอบถามเพื่อศึกษาพฤติกรรม และปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเงิน เพื่อเตรียมความพร้อมสู่วัยเกษียณของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) จำนวน 72 ราย โดยผลการศึกษาแบ่งเป็น 5 ส่วนหลัก ดังต่อไปนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

- 4.2 การวิเคราะห์ผลเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม
- 4.3 การวิเคราะห์ผลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการออม
- 4.4 การวิเคราะห์ผลเกี่ยวกับรูปแบบการออม
- 4.5 ผลการวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐาน

4.1. ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ประกอบด้วยข้อมูล เพศ อายุ การศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน สถานภาพการสมรส รายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	33	45.83
หญิง	39	54.17
จำนวนเจ้าหน้าที่รวม	72	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่าเจ้าหน้าที่ ผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 54.17 และเพศชาย มีจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 45.83 สัดส่วนใกล้เคียงกัน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่ที่จำแนกตามข้อมูลทั่วไป จำแนกตามช่วงอายุ

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
อายุ		
20-30 ปี	18	25.00
31-40 ปี	38	52.78
41-50 ปี	13	18.06
51 ปี ขึ้นไป	3	4.17
จำนวนเจ้าหน้าที่รวม	72	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่าเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีอายุ 31-41 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 52.78 อายุ 20-30 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 25 อายุ 41-50 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 18.06 และจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม อายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.17

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่ที่จำแนกตามข้อมูลทั่วไป จำแนกตามระดับการศึกษา

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ไม่เกินมัธยมต้น	0	0.00
มัธยมปลาย/ปวช./ปวส	5	6.94
ปริญญาตรี	59	81.94
สูงกว่าปริญญาตรี	8	11.11
จำนวนเจ้าหน้าที่รวม	72	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่าเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 81.4 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 ระดับมัธยมปลาย/ปวช./ปวส. จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 6.94 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่จำแนกตามข้อมูลทั่วไป จำแนกตามตำแหน่งงาน

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ตำแหน่งงาน		
ผู้อำนวยการสำนัก	5	6.94
เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการระดับสูง	20	27.78
เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการระดับต้น	47	65.28
จ้างเหมาบริการ	0	0.00
จำนวนเจ้าหน้าที่รวม	72	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่าเจ้าหน้าที่มีตำแหน่งงานส่วนใหญ่ ในระดับปฏิบัติการระดับต้น จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 65.28 ระดับปฏิบัติการระดับสูง จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 27.78 และผู้อำนวยการสำนัก จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 6.94

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่จำแนกตามข้อมูลทั่วไป จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 20,000 บาท	1	1.39
20,001-30,000 บาท	32	44.44
30,001-40,000 บาท	20	27.78
40,001 บาท ขึ้นไป	19	26.39
จำนวนเจ้าหน้าที่รวม	72	100.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วงระหว่าง 20,000 ถึง 30,000 บาท จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 รายได้ระหว่าง 30,001 ถึง 40,000 บาท จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 27.78 รายได้ 40,000 บาท ขึ้นไป จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 26.39 และมีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.39 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่จำแนกตามข้อมูลทั่วไป จำแนกตามค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 1,000 บาท	0	0.00
1,001-10,000 บาท	5	6.94
10,001-20,000 บาท	28	38.89
20,001 บาท ขึ้นไป	39	54.17
จำนวนเจ้าหน้าที่รวม	72	100.00

จากตารางที่ 4.6 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 20,001 ขึ้นไป จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 54.17 ระหว่าง 10,001-20,000 บาท จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 38.89 ระหว่าง 1,001-10,000 บาท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 6.94

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่จำแนกตามข้อมูลทั่วไป จำแนกสถานะภาพการสมรส

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
สถานะภาพการสมรส		
โสด	45	62.50
สมรส	23	31.94
หย่าร้าง	4	5.56
หม้าย	0	0.00
จำนวนเจ้าหน้าที่รวม	72	100.00

จากตารางที่ 4.7 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานะภาพโสด จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 สมรส จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 31.94 และหย่าร้าง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56 ตามลำดับ

4.2 การวิเคราะห์ผลเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม ที่มีความสัมพันธ์ต่อบัญชีที่ส่งผลต่อการออมเงิน เพื่อเตรียมความพร้อมสู่วัยเกษียณของเจ้าหน้าที่ สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ผู้วิจัยได้ทำการแบ่งข้อมูลออกเป็น 4 ส่วน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ พฤติกรรมทางการเงิน พฤติกรรมทางการออม ความถี่ในการออม จำนวนเงินออมเฉลี่ยต่อเดือน โดยแต่ละส่วนจะมีคำถามย่อยและแต่ละคำถามจะทำการกำหนดระดับความสำคัญอยู่ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยสุด โดยให้ 5 เป็นตัวแทนของระดับความสำคัญมาก

ที่สุด และ 1 แทนระดับความสำคัญน้อยที่สุด ซึ่งนำค่าที่ได้มาค่าเฉลี่ย และแปลผลเป็นระดับพฤติกรรมการออมของเจ้าหน้าที่ สำนักงานพิพิธภัณฑสถานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) รายละเอียดดังตารางที่ 4.8 โดยพฤติกรรมการออม สามารถอธิบายผลการวิจัยได้ ดังนี้

พฤติกรรมทางการเงิน ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญก่อนตัดสินใจซื้อบางอย่างได้ตรงต่อว่ามีเงินพอจ่ายได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) (S.D. = 0.83)

พฤติกรรมทางการออม ผลการศึกษาพบว่าเจ้าหน้าที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในการคำนึงถึงค่าใช้จ่ายในวันนี้ วันพรุ่งนี้ค่อยคิดทีหลังอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$) (S.D. = 1.03) มีความสุขในการใช้เงิน มากกว่าเก็บออมเพื่อนำมาอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.43$) (S.D. = 0.60) และการชำระค่าใช้จ่าย เช่น บัตรเครดิต ตรงเวลาเสมอและการอยู่ในระดับที่มาก ($\bar{X} = 4.14$) (S.D. = 0.83) ซึ่งสอดคล้องกับการตั้งเป้าหมายด้านการเงินในระยะยาว และพยายามทำตามเป้าหมายเงินเป็นสิ่งที่มิได้ใช้จ่ายอยู่ในระดับที่มาก ($\bar{X} = 4.00$) (S.D. = 0.89)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการออม

พฤติกรรมการออม	ระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเพื่อวางแผนก่อนวัยเกษียณอายุ ของเจ้าหน้าที่ สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)					ค่าเฉลี่ย		แปลผล
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)	\bar{X}	S.D.	
พฤติกรรมการการเงิน								
ก่อนตัดสินใจซื้อบางอย่างไตร่ตรองว่ามีเงินพอจ่ายได้	-	2 (3%)	14 (19%)	28 (39%)	28 (39%)	4.14	0.83	มาก
พฤติกรรมการออม								
คำนึงถึงค่าใช้จ่ายในวันนี้ วันพรุ่งนี้ค่อยคิดทีหลัง	2 (3%)	12 (17%)	32 (44%)	14 (19%)	12 (17%)	3.31	1.03	ปานกลาง
มีความสุขในการใช้เงิน มากกว่าเก็บออมเพื่ออนาคต	7 (9%)	19 (26%)	33 (46%)	9 (13%)	4 (6%)	1.43	0.60	น้อยที่สุด
ชำระค่าใช้จ่าย เช่น บัตรเครดิต ตรงเวลาเสมอ	1 (1%)	-	7 (10%)	24 (33%)	40 (56%)	4.14	0.83	มาก
ตั้งเป้าหมายด้านการเงินในระยะยาว และพยายามทำตามเป้าหมายเงินเป็นสิ่งที่มิได้ใช้จ่าย	1 (1%)	2 (3%)	16 (22%)	30 (42%)	23 (32%)	4.00	0.89	มาก

ที่มา: คำนวณจากการสำรวจ

หมายเหตุ: ค่าระดับความสำคัญ 0.01 –1.80 น้อยที่สุด, 1.81 – 2.60 น้อย, 2.61 –3.40 ปานกลาง, 3.41 –4.20 มาก, 4.21 –5.00 มากที่สุด

ตารางที่ 4.9 จำนวนและค่าร้อยละของพฤติกรรมกรออม จำแนกตามความถี่ในการออม

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ความถี่ในการออม		
1-2 ครั้ง/ปี	9	12.50
3-4 ครั้ง/ปี	10	13.89
มากกว่า 4 ครั้งขึ้นไป	48	66.67
ไม่มี	5	6.94
จำนวนเจ้าหน้าที่รวม	72	100.00

จากตารางที่ 4.9 พบว่าเจ้าหน้าที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความถี่ในการออมมากกว่า 4 ครั้งขึ้นไป จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 3-4 ครั้ง/ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 13.89 1-2 ครั้ง/ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 และไม่มีกรออม จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 6.94

ตารางที่ 4.10 จำนวนและค่าร้อยละของพฤติกรรมกรออม จำแนกตามจำนวนเงินออมเฉลี่ยต่อเดือน

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
จำนวนเงินออมเฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	3	4.17
1,000 - 3,000 บาท	28	38.89
3,001 - 5,000 บาท	23	31.94
5,000 บาท ขึ้นไป	15	20.83
ไม่มี	3	4.17
จำนวนเจ้าหน้าที่รวม	72	100.00

จากตารางที่ 4.10 พบว่าเจ้าหน้าที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนเงินออมเฉลี่ยต่อเดือน 1,000 – 3,000 บาท จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 38.89 จำนวน 3,001 – 5,000 บาท จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 31.94 5,000 บาท ขึ้นไป จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 20.83 ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.17 และไม่มีกรออม จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.17

4.3 การวิเคราะห์ผลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการออม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่มีความสัมพันธ์ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเงิน เพื่อเตรียมความพร้อมสู่วัยเกษียณของเจ้าหน้าที่ สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ผู้วิจัยได้ทำการแบ่งปัจจัยออกเป็น 4 ปัจจัย เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้ตอบ ได้แก่ พฤติกรรมทางการเงิน ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านทัศนคติในการออม ปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยง โดยแต่ละส่วนจะมีคำถามย่อยและแต่ละคำถามจะทำการกำหนดระดับความสำคัญอยู่ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยสุด โดยให้ 5 เป็นตัวแทนของระดับความสำคัญมากที่สุด และ 1 แทนระดับความสำคัญน้อยที่สุด ซึ่งนำค่าที่ได้มาค่าเฉลี่ย และแปลผลเป็นระดับพฤติกรรมการออมของเจ้าหน้าที่ สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) รายละเอียดดังตารางที่ 4.11 โดยปัจจัยที่มีผลต่อการออม สามารถอธิบายผลการวิจัยได้ ดังนี้

ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทน ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับอัตราการจ่ายผลตอบแทนอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.82) (S.D = 1.04) อัตราการจ่ายเงินปันผลอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.90) (S.D = 1.02) ซึ่งระยะเวลาที่ได้รับผลตอบแทนอยู่ในระดับที่มาก (\bar{X} = 3.81) (S.D = 1.00) และสิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากการออมเช่น การลดหย่อนภาษี ประกันชีวิตอยู่ในระดับที่มาก (\bar{X} = 3.81) (S.D = 1.13)

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับอัตราเงินเฟ้ออยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.56) (S.D = 1.06) สภาวะโรคโควิดอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.60) (S.D = 1.07) ความผันผวนทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.63) (S.D = 1.05) อัตราแลกเปลี่ยนต่างประเทศอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.08) (S.D = 1.18)

ปัจจัยด้านทัศนคติในการออม ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่กลุ่มตัวอย่างมองถึงการออมเป็นการเพิ่มความมั่นคงให้กับตัวท่านได้ อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.19) (S.D = 0.94) และเห็นด้วยกับการออมเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉิน เช่น ค่ารักษาพยาบาลอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.21) (S.D = 0.90) ซึ่งคิดว่าการออมเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับเกษียณอายุอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.21) (S.D = 0.87) อีกทั้งคิดว่าการออมเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับเป็นมรดกอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.71) (S.D = 1.09)

ปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยง ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่กลุ่มตัวอย่างสามารถยอมรับความเสี่ยงจากการขาดทุนได้ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.00) (S.D = 0.96) และยังมีผลจากสภาวะเศรษฐกิจส่งผลต่อสภาพคล่องทางการเงินในระดับมาก (\bar{X} = 3.68) (S.D = 1.00) เจ้าหน้าที่ที่มีเงินสดเพียงพอสำหรับใช้จ่ายฉุกเฉินในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.10) (S.D = 0.89) และให้ระยะเวลาการออมมีผลต่อการเลือกรูปแบบการออมในระดับมาก (\bar{X} = 3.89) (S.D = 0.76)

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการออม

ปัจจัยที่มีผลต่อการออม	ระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเพื่อวางแผนก่อนวัยเกษียณอายุ ของเจ้าหน้าที่ สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)					ค่าเฉลี่ย		แปลผล
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก(4)	มากที่สุด (5)	\bar{x}	S.D.	
พฤติกรรมทางการเงิน								
อัตราการจ่ายผลตอบแทน	2 (3%)	4 (5%)	22 (31%)	21(29%)	23 (32%)	3.82	1.04	มาก
อัตราการจ่ายเงินปันผล	2 (3%)	3 (4%)	20 (27%)	22(31%)	25 (35%)	3.90	1.02	มาก
ระยะเวลาที่ได้รับผลตอบแทน	-	8 (11%)	20 (27%)	22(31%)	22 (31%)	3.81	1.00	มาก
สิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากการออมเช่น การลดหย่อนภาษี ประกันชีวิต	3 (4%)	6 (8%)	18 (25%)	20(28%)	25 (35%)	3.81	1.13	มาก
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ								
อัตราเงินเฟ้อ	3 (4%)	6 (8%)	27 (38%)	20(28%)	16 (22%)	3.56	1.06	มาก
สภาวะโรคโควิด	3 (4%)	5 (7%)	28 (39%)	18(25%)	18 (25%)	3.60	1.07	มาก
ความผันผวนทางเศรษฐกิจ	3 (4%)	5 (7%)	25 (34%)	22(31%)	17 (24%)	3.63	1.05	มาก
อัตราแลกเปลี่ยนต่างประเทศ	10 (14%)	7 (10%)	32 (44%)	13(18%)	10 (14%)	3.08	1.18	ปานกลาง
ปัจจัยด้านทัศนคติในการออม								
ท่านคิดว่าการออมเป็นการเพิ่มความมั่นคงให้กับตัวท่านได้	-	5 (7%)	11 (15%)	21(29%)	35 (49%)	4.19	0.94	มาก

ปัจจัยที่มีผลต่อการออม	ระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเพื่อวางแผนก่อนวัยเกษียณอายุ ของเจ้าหน้าที่ สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)					ค่าเฉลี่ย		แปลผล
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก(4)	มากที่สุด (5)	\bar{X}	S.D.	
ท่านคิดว่าการออมเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉิน เช่น ค่ารักษาพยาบาล	-	3 (4%)	14 (19%)	20(28%)	35 (49%)	4.21	0.90	มากที่สุด
ท่านคิดว่าการออมเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับเกษียณอายุ	-	2 (3%)	15 (21%)	21(29%)	34 (47%)	4.21	0.87	มากที่สุด
ท่านคิดว่าการออมเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับเป็นมรดก	2 (3%)	6 (8%)	26 (36%)	15(21%)	23 (32%)	3.71	1.09	มาก
ปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยง								
ท่านสามารถยอมรับความเสี่ยงจากการขาดทุนได้ในระดับใด	6 (8%)	11 (15%)	36 (50%)	15(21%)	4 (6%)	3.00	0.96	ปานกลาง
ในปัจจุบัน สภาวะเศรษฐกิจส่งผลต่อสภาพคล่องทางการเงิน	2 (3%)	4 (6%)	27 (38%)	21(28%)	18 (25%)	3.68	1.00	มาก
ท่านมีเงินสดเพียงพอสำหรับใช้จ่ายฉุกเฉิน	4 (6%)	8 (11%)	42 (58%)	13(18%)	5 (7%)	3.10	0.89	ปานกลาง
ระยะเวลาการออมมีผลต่อการเลือกรูปแบบการออม	-	-	25 (34%)	30(42%)	17 (24%)	3.89	0.76	มาก

ที่มา: คำนวณจากการสำรวจ

หมายเหตุ: ค่าระดับความสำคัญ 0.01 –1.80 น้อยที่สุด, 1.81 – 2.60 น้อย, 2.61 –3.40 ปานกลาง, 3.41 –4.20 มาก, 4.21 –5.00 มากที่สุด

4.4 การวิเคราะห์ผลเกี่ยวกับรูปแบบการออม

การวิเคราะห์ผลเกี่ยวกับรูปแบบการออม ที่มีความสัมพันธ์ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเงิน เพื่อเตรียมความพร้อมสู่วัยเกษียณของเจ้าหน้าที่ สำนักงานพิพิธภัณฑสถานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ผู้วิจัยได้ทำการแบ่งปัจจัยออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ การออมในรูปแบบของเงินฝาก การออมในรูปของอสังหาริมทรัพย์ และการออมในรูปอื่นๆ ซึ่งเจ้าหน้าที่สามารถเลือกรูปแบบการออมได้มากกว่า 1 ข้อ รายละเอียดดังตารางที่ 4.12 โดยการวิเคราะห์ผลเกี่ยวกับรูปแบบการออม สามารถอธิบายผลการวิจัยได้ ดังนี้

การออมในรูปแบบของเงินฝาก พบว่าเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีการออมแบบเงินฝากประจำ คิดเป็นร้อยละ 69.44 และการออมแบบประกันแบบได้รับเงินปันผลคืน ร้อยละ 44.44 และรูปแบบอื่น คือฝากเงินแบบสะสมทรัพย์ (เงินออมบางโอกาส) ร้อยละ 2.78

การออมในรูปของอสังหาริมทรัพย์ พบว่าเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีการออมในรูปของอสังหาริมทรัพย์ ในรูปแบบของบ้าน คิดเป็นร้อยละ 4.06 และที่ดิน ร้อยละ 40.28 คอนโด คิดเป็นร้อยละ 19.44 และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 1.39

การออมในรูปอื่นๆ พบว่าเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีการออมในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ คิดเป็นร้อยละ 100 การออมในรูปแบบทรัพย์สิน คิดเป็นร้อยละ 38.89 สลากออมสิน/ธกส. คิดเป็นร้อยละ 34.72 กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) คิดเป็นร้อยละ 22.22 กองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) คิดเป็นร้อยละ 20.83 และการออมอื่น ได้แก่ การซื้อทองคำ เงินฝากสหกรณ์ และเก็บออมแบบหยอดกระปุกออมสิน คิดเป็นร้อยละ 9.72

ตารางที่ 4.12 ร้อยละการวิเคราะห์ผลเกี่ยวกับรูปแบบการออม

การออมในรูปแบบของเงินฝาก	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ประกันแบบได้รับเงินปันผลคืน	32	44.44
เงินฝากประจำ	50	69.44
อื่นๆ	2	2.78
การออมในรูปของอสังหาริมทรัพย์	จำนวน(คน)	ร้อยละ
บ้าน	31	43.06
ที่ดิน	29	40.28
คอนโด	14	19.44
อื่นๆ	1	1.39

ตารางที่ 4.12 ร้อยละการวิเคราะห์ผลเกี่ยวกับรูปแบบการออม(ต่อ)

การออมในรูปแบบอื่นๆ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
การออมในรูปแบบทรัพย์สิน	28	38.89
กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF)	16	22.22
กองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF)	15	20.83
กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	72	100.00
สลากออมสิน/ธกส.	25	34.72
อื่น	7	9.72

4.5 ผลการวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความถี่ในการออมเงิน เพื่อเตรียมความพร้อมสู่วัยเกษียณของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความถี่ในการออมเงิน ของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) แตกต่างกัน โดยการใช้ Chi-Square Test ในการทดสอบข้อมูลเกี่ยวกับของเจ้าหน้าที่ สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ในแต่ละด้าน ได้ผลการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานย่อยที่ 1.1

H0 : ลักษณะประชากรศาสตร์ ด้านเพศที่แตกต่างกัน มีผลต่อความถี่ในการออมเงิน ของเจ้าหน้าที่ สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ไม่แตกต่างกัน

H1 : ลักษณะประชากรศาสตร์ ด้านเพศที่แตกต่างกัน มีผลต่อความถี่ในการออมเงิน ของเจ้าหน้าที่ สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.13 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศกับความถี่ในการออมเงิน ของเจ้าหน้าที่ สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

Actual						
การออม	1-2 ครั้ง/ปี	3-4 ครั้ง/ปี	มากกว่า 4 ครั้งขึ้นไป	ไม่มี	รวม	สัดส่วน
ชาย	4	7	20	2	33	0.458
หญิง	5	3	28	3	39	0.542
รวม	9	10	48	5	72	1.000
สัดส่วน	0.125	0.139	0.667	0.069	1.000	

Expected						
	1-2 ครั้ง/ปี	3-4 ครั้ง/ปี	มากกว่า 4 ครั้งขึ้นไป	ไม่มี	รวม	
ชาย	4.13	4.58	22.00	2.29	33	
หญิง	4.88	5.42	26.00	2.71	39	
รวม	9	10	48	5	72	

p-value 0.429521054 จากค่าสามารถปฏิเสธ สมมติฐานหลัก H_1 : ยอมรับ H_0 ของเจ้าหน้าที่ สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

สมมติฐานย่อยที่ 1.2

H_0 : ลักษณะประชากรศาสตร์ ด้านตำแหน่งแตกต่างกัน มีผลต่อความถี่ในการออมเงิน ของเจ้าหน้าที่ สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ลักษณะประชากรศาสตร์ ด้านตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีผลต่อความถี่ในการออมเงิน ของเจ้าหน้าที่ สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตำแหน่งกับความถี่ในการออมเงิน ของเจ้าหน้าที่ สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

Actual						
ตำแหน่ง/การออม	1-2 ครั้ง/ปี	3-4 ครั้ง/ปี	มากกว่า 4 ครั้งขึ้นไป	ไม่มี	รวม	สัดส่วน
ผู้อำนวยการสำนัก	1	3	1	0	5	0.069
เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ ระดับสูง	3	4	13	0	20	0.278
เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ ระดับต้น	5	3	34	5	47	0.653
รวม	9	10	48	5	72	1.000
สัดส่วน	0.125	0.139	0.667	0.069	1.000	

Expected					
ตำแหน่ง/การออม	1-2 ครั้ง/ปี	3-4 ครั้ง/ปี	มากกว่า 4 ครั้งขึ้นไป	ไม่มี	รวม
ผู้อำนวยการสำนัก	0.63	0.69	3.33	0.35	5.00
เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ ระดับสูง	2.50	2.78	13.33	1.39	20.00
เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ ระดับต้น	5.88	6.53	31.33	3.26	47.00
รวม	9.00	10	48	5	72.00

p-value 0.019626672

สามารถยอมรับสมมติฐานหลัก H_1 : หมายความว่าตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีผลต่อความถี่ในการออมเงินของเจ้าหน้าที่ สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

บทที่ 5

สรุปผลอภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเพื่อวางแผนก่อนวัยเกษียณอายุ ของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรม และปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเงิน เพื่อเตรียมความพร้อมสู่วัยเกษียณของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 การอภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเพื่อวางแผนก่อนวัยเกษียณอายุ ของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) สรุปผลได้ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลของลักษณะประชากรศาสตร์

ลักษณะประชากรศาสตร์พบว่า เพศที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการออมที่แตกต่างกัน ของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) พฤติกรรมทางการเงิน ผลการศึกษาพบว่า ผลการวิจัยพบว่าลักษณะประชากรศาสตร์ผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 54.17 และเพศชาย มีจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 45.83 สัดส่วนใกล้เคียงกัน เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีอายุ 31-41 ปี จำนวน 38 คน การศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 59 คน ระดับปฏิบัติการระดับต้น จำนวน 47 คน รายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วงระหว่าง 20,000 ถึง 30,000 บาท จำนวน 32 คน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 20,001 ขึ้นไป สถานภาพ โสด จำนวน 39 คน

5.1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม

พฤติกรรมการออมทางการเงิน ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญก่อนตัดสินใจซื้อบางอย่างได้ตรงต่อว่ามีเงินพอจ่ายได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$)

พฤติกรรมการออม ผลการศึกษาพบว่าเจ้าหน้าที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในการคำนึงถึงค่าใช้จ่ายในวันนี้ วันพรุ่งนี้ค่อยคิดทีหลังอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$) มีความสุขในการใช้เงิน มากกว่าเก็บออมเพื่อนาคอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.43$) และการชำระค่าใช้จ่าย เช่น บัตรเครดิต ตรงเวลาเสมอและการอยู่ในระดับที่มาก ($\bar{X} = 4.14$) ซึ่งสอดคล้องคลึงกับการตั้งเป้าหมายด้านการเงินในระยะยาว และพยายามทำตามเป้าหมายเงินเป็นสิ่งที่มิได้ใช้จ่ายอยู่ในระดับที่มาก ($\bar{X} = 4.00$)

5.1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการออม

ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทน ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับอัตราการจ่ายผลตอบแทนอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.82) อัตราการจ่ายเงินปันผลอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.90) ซึ่งระยะเวลาที่ได้รับผลตอบแทนอยู่ในระดับที่มาก (\bar{X} = 3.81) และสิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากการออมเช่น การลดหย่อนภาษี ประกันชีวิตอยู่ในระดับที่มาก (\bar{X} = 3.81)

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับอัตราเงินเฟ้ออยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.56) สภาวะโรคโควิดอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.60) ความผันผวนทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.63) อัตราแลกเปลี่ยนต่างประเทศอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.08)

ปัจจัยด้านทัศนคติในการออม ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่กลุ่มตัวอย่างมองถึงการออมเป็นการเพิ่มความมั่นคงให้กับตัวท่านได้ อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.19) และเห็นด้วยกับการออมเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉิน เช่น ค่ารักษาพยาบาลอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.21) ซึ่งคิดว่าการออมเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับเกษียณอายุอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.21) อีกทั้งคิดว่าการออมเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับเป็นมรดกอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.71)

ปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยง ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่กลุ่มตัวอย่างสามารถยอมรับความเสี่ยงจากการขาดทุนได้ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.00) และยังมีผลจากสภาวะเศรษฐกิจส่งผลต่อสภาพคล่องทางการเงินในระดับมาก (\bar{X} = 3.68) เจ้าหน้าที่ที่มีเงินสดเพียงพอสำหรับใช้จ่ายฉุกเฉินในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.10) และให้ระยะเวลาการออมมีผลต่อการเลือกรูปแบบการออมในระดับมาก (\bar{X} = 3.89)

4.4 การวิเคราะห์ผลเกี่ยวกับรูปแบบการออม

การออมในรูปแบบของเงินฝาก พบว่าเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีการออมแบบเงินฝากประจำ คิดเป็นร้อยละ 69.44 และการออมแบบประกันแบบได้รับเงินปันผลคิดเป็น ร้อยละ 44.44 และรูปแบบอื่น คือฝากเงินแบบสะสมทรัพย์ (เงินออมบางโอกาส) ร้อยละ 2.78

การออมในรูปของอสังหาริมทรัพย์ พบว่าเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีการออมในรูปของอสังหาริมทรัพย์ ในรูปแบบของบ้าน คิดเป็นร้อยละ 4.06 และที่ดิน ร้อยละ 40.28 คอนโด คิดเป็นร้อยละ 19.44 และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 1.39

การออมในรูปอื่นๆ พบว่าเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีการออมในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ คิดเป็นร้อยละ 100 การออมในรูปแบบทรัพย์สิน คิดเป็นร้อยละ 38.89 สลากออมสิน/ธกส. คิดเป็นร้อยละ 34.72 กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) คิดเป็นร้อยละ 22.22 กองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) คิดเป็นร้อยละ 20.83 และการออมอื่น ได้แก่ การซื้อทองคำ เงินฝากสหกรณ์ และเก็บออมแบบหยอดกระปุกออมสิน คิดเป็นร้อยละ 9.72

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเพื่อวางแผนก่อนวัยเกษียณอายุ ของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) คือ ลักษณะประชากรศาสตร์ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทน ปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยง ดังนั้นทางสำนักงาน ควรนำไปใช้ในพัฒนาการออมของเจ้าหน้าที่ เช่น การจัดอบรมเรื่องการส่งเสริมการออมและการลงทุน เพื่อให้เจ้าหน้าที่การออมอยู่แล้วได้นำเงินออมไป ลงทุน หรือต่อยอดให้กับตนเอง ซึ่งเป็นการเพิ่มมูลค่าของเงินออม และเป็นการกระตุ้นให้เศรษฐกิจมี การหมุนเวียนและส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศได้

2. จากผลการวิจัยครั้งนี้ เพื่อใช้เป็นประโยชน์และแนวทางเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ได้ตระหนักและให้ความสำคัญกับการออมเงิน นำไปเป็นแนวทางในการจัดสรรรายรับ รายจ่าย และวางแผนการเงิน ในอนาคต

บรรณานุกรม

- อัจฉานา ลำซ่า, สุรศักดิ์ เจิตพสุพร, โสมรศม์ จันทรัตน์, และรัฐพร บุญเลิศ. (2562). ส่องพฤติกรรมการออมของคนไทยผ่านข้อมูลบัญชีเงินฝากธนาคารกว่า 80 ล้านบัญชีของ DPA. สถาบันวิจัยเศรษฐกิจ ป๋วย อึ๊งภากรณ์. ค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2565, จาก <https://www.pier.or.th>
- เกตุมนี พลัฒ์นิล (2563) การยอมรับความเสี่ยง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเงินส่วนบุคคลและพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตจังหวัดปทุมธานี บทความวิจัยวารสารมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ปีที่ 6 ฉบับที่ 3 (กันยายน – ธันวาคม 2563)
- กมลวิทย์ มีถาวร และสรวรรยา ธรรมอภิพล (2564) ทักษะการออมและรูปแบบการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจนเนอเรชั่นเอ็กซ์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 วารสารสังคมศาสตร์ ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2564
- ธนาวุฒิ ธีรกีตกร และสมศรี เว็นทอง (2563) แนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงาน ของประชากรในภาคกลาง วารสารธุรกิจอุตสาหกรรม ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2563
- กาญจนา ขวัญเมือง ปิยยุทธ จิตต์จ่าง และเบญจพร เรืองวงษ์งาม. 2564. เครื่องมือและวิธีการเก็บข้อมูล. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. PowerPoint slides
- กมลวรรณ วรรณธนี และคณะ (2563) รูปแบบการส่งเสริมการออมของแรงงานนอกระบบตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงใน กองทุนการออมแห่งชาติกรณีศึกษาตำบลบางนมโค อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วารสารการจัดการสมัยใหม่ ปีที่ 18 ฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม - ธันวาคม 2563
- ปฎิมากร ใจอ่อน (2564) ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยแวดล้อมระดับมหภาค ทักษะทางการเงิน และการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่เป็นสาเหตุปัจจัยแห่งความสำเร็จในการออมเงินของ Gen Y เพื่อวัยเกษียณ วารสารเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564
- วราลักษณ์ ลิ้มกาญจนาและคณะ (2563) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงิน เพื่อวัยเกษียณ:กรณีศึกษาพนักงานธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ภาคใต้ (Vol. 19, No. 2, July-December, 2020)
- พิรญาณ์ รณภาพ, และคณะ (2563) ช่องว่างการออมและการลงทุน เงามสะท้อนความไม่สมดุลในระบบเศรษฐกิจไทย งานวิจัยและสัมมนาวิชาการ FAQ 164 ธนาคารแห่งประเทศไทย
- อนงนาฏ ศุภกิจวณิชกุล. (2558). พฤติกรรมการออมและการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุ กรณีศึกษาบุคลากร มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ลลิตทิพย์ หาคำ (2562). พฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต.สาขาการเงินและการธนาคาร. มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ณิชากร ชัยศิริ. (2563.) ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท. สาขาการจัดการธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ

ภาคผนวก

ตัวอย่างแบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเพื่อวางแผนก่อนวัยเกษียณอายุ ของเจ้าหน้าที่ พกฉ.

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรม และปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเงิน เพื่อเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณของเจ้าหน้าที่ พกฉ. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง คำตอบ

ของท่านไม่มีข้อใดถูกหรือผิด การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่อย่างใด ข้อมูลทั้งหมดจะถูกเก็บเป็นความลับ เพื่อใช้ในการวิจัยเท่านั้น ข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัยเป็นอย่างยิ่งและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงช่องให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. อายุ

1. 20-30 ปี 2. 31-40 ปี
 3. 41-50 ปี 4. 51 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

1. ไม่เกินมัธยมต้น 2. มัธยมปลาย/ ปวช./ปวส.
 3.ปริญญาตรี 4. สูงกว่าปริญญาตรี

4. ตำแหน่งงาน

- ผู้อำนวยการสำนัก เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการระดับสูง
 เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการระดับต้น

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

1. ต่ำกว่า 20,000 บาท 2. 20,001-30,000 บาท
 3. 35,001-40,000 บาท 4. 40,001 บาท ขึ้นไป

6. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน

1. ต่ำกว่า 1,000 บาท 2. 1,001-10,000 บาท
 3. 10,001-20,000 บาท 4. 20,000 บาท ขึ้นไป
 5. ไม่มี

7. สถานภาพการสมรส

1. โสด 2. สมรส
 3. หย่าร้าง 4. หม้าย

คำชี้แจง คำถามต่อไปนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของท่าน โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่เห็นว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ระดับการรับรู้ 5 = มากที่สุด, 4 = มาก, 3 = ปานกลาง, 2 = น้อย, 1 = น้อยที่สุด

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม

พฤติกรรมการออม	ระดับความสำคัญ				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
	1	2	3	4	5
พฤติกรรมทางการเงิน					
8. ก่อนตัดสินใจซื้อบางอย่าง ไตรตรงว่ามีเงินพอจ่ายได้	☐	☐	☐	☐	☐
พฤติกรรมการออม					
9. คำนึงถึงค่าใช้จ่ายในวันนี้ วันพรุ่งนี้ ค่อยคิดทีหลัง	☐	☐	☐	☐	☐
10. มีความสุขในการใช้เงิน มากกว่าเก็บออมเพื่ออนาคต	☐	☐	☐	☐	☐
11. ชำระค่าใช้จ่าย เช่น บัตรเครดิต ตรงเวลาเสมอ	☐	☐	☐	☐	☐
12. ตั้งเป้าหมายด้านการเงินในระยะยาว และพยายามทำตามเป้าหมายเงินเป็นสิ่งที่มิได้ใช้จ่าย	☐	☐	☐	☐	☐

13. ความถี่ในการออม

1. 1-2 ครั้ง/ปี 2. 3-4 ครั้ง/ปี
 3.มากกว่า 4 ครั้งขึ้นไป 4. ไม่มี

14. จำนวนเงินออมเฉลี่ยต่อเดือน

1. ต่ำกว่า 1,000 บาท 2. 1,000-3,000 บาท
 3. 3,001-5,000 บาท 4. 5,000 บาท ขึ้นไป
 5. ไม่มี

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการออม

ปัจจัยที่มีผลต่อการออม	ระดับความสำคัญ				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
	1	2	3	4	5
ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทน					
15. อัตราดอกเบี้ย	☐	☐	☐	☐	☐
16. อัตราการจ่ายผลตอบแทน	☐	☐	☐	☐	☐
17. อัตราการจ่ายเงินปันผล	☐	☐	☐	☐	☐
18. ระยะเวลาที่ได้รับผลตอบแทน	☐	☐	☐	☐	☐
19. สิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากการออม เช่น การลดหย่อนภาษี ประกันชีวิต	☐	☐	☐	☐	☐
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ					
20. อัตราเงินเฟ้อ	☐	☐	☐	☐	☐
21. สภาวะโรคโควิด	☐	☐	☐	☐	☐
22. ความผันผวนทางเศรษฐกิจ	☐	☐	☐	☐	☐
23. อัตราแลกเปลี่ยนต่างประเทศ	☐	☐	☐	☐	☐
ปัจจัยด้านทัศนคติในการออม					
24. ท่านคิดว่าการออมเป็นการเพิ่มความมั่นคงให้กับตัวท่านได้	☐	☐	☐	☐	☐
25. ท่านคิดว่าการออมเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉิน เช่น ค่ารักษาพยาบาล	☐	☐	☐	☐	☐
26. ท่านคิดว่าการออมเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับเกษียณอายุ	☐	☐	☐	☐	☐
27. ท่านคิดว่าการออมเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับเป็นมรดก	☐	☐	☐	☐	☐
ปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยง					
28. ท่านสามารถยอมรับความเสี่ยงจากการขาดทุนได้ในระดับใด	☐	☐	☐	☐	☐
29. ในปัจจุบัน สภาวะเศรษฐกิจส่งผลต่อสภาพคล่องทางการเงิน	☐	☐	☐	☐	☐
30. ท่านมีเงินสดเพียงพอสำหรับใช้จ่ายฉุกเฉิน	☐	☐	☐	☐	☐
31. ระยะเวลาการออมมีผลต่อการเลือกรูปแบบการออม	☐	☐	☐	☐	☐

ส่วนที่ 4 รูปแบบการออมเพื่อการเกษียณอายุ

32. การออมในรูปแบบของเงินฝาก ได้แก่ประเภทใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. ประกันแบบได้รับเงินปันผลคืน
- 2. เงินฝากประจำ
- 3. อื่นๆ (โปรดระบุ.....)
- 4. ไม่มี

33. การออมในรูปแบบของอสังหาริมทรัพย์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. บ้าน
- 2. ที่ดิน
- 3. คอนโด
- 4. อื่นๆ (โปรดระบุ.....)
- 5. ไม่มี

34. การออมในรูปแบบอื่นๆ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. การออมในรูปแบบทรัพย์สิน
- 2. กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF)
- 3. กองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF)
- 4. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
- 5. สลากออมสิน/ธกส.
- 6. อื่นๆ (โปรดระบุ.....)
- 7. ไม่มี

ข้อเสนอแนะ
